

บทที่ 1

บทนำ

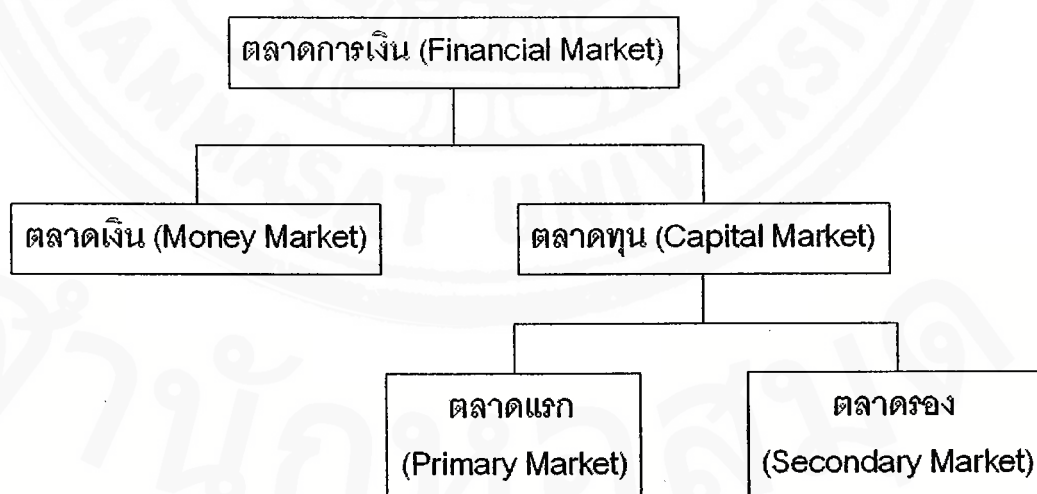
ความสำคัญและที่มาของปัญหา

ข้อมูลข่าวสารในปัจจุบันมีความสำคัญอย่างมากในการใช้ประกอบการตัดสินใจลงทุนในธุรกิจต่างๆ โดยเฉพาะอย่างยิ่งต่อการตัดสินใจลงทุนของนักลงทุนรายย่อยในตลาดหลักทรัพย์ ซึ่งการลงทุนในตลาดหลักทรัพย์นั้นเป็นการออมเงินระยะยาวได้ประเภทหนึ่ง โดยประเด็นสำคัญลำดับแรกที่จูงใจให้ผู้มีเงินออมหันมาสนใจลงทุนในหลักทรัพย์ (หุ้น) คือ ผลตอบแทนในรูปของเงินปันผลจากกำไรที่เกิดขึ้นในการทำธุรกิจนั้นทุกๆ ปี ตลอดระยะเวลาที่ยึดถือหลักทรัพย์นั้นอยู่ และกำไรจากการขายหลักทรัพย์ เมื่อตัดสินใจขายหลักทรัพย์นั้นออกไปในราคาที่สูงกว่าซื้อมาในครั้งแรก แต่การลงทุนทุกประเภทนั้นย่อมมีความเสี่ยง กล่าวคือ เมื่อภาวะเศรษฐกิจและภาวะอุตสาหกรรมที่เกี่ยวข้องรวมทั้งสภาวะการซื้อขายหลักทรัพย์ในตลาดหลักทรัพย์มีการขยายตัวดี ผลประกอบการของบริษัทที่ลงทุนดีขึ้น นักลงทุนก็จะได้รับผลตอบแทนที่สูงขึ้น แต่ในทางตรงกันข้ามหากภาวะเศรษฐกิจตกต่ำลงซบเซาลงก็จะส่งผลให้บริษัทมีผลกำไรลดลง ผลตอบแทนที่นักลงทุนจะได้รับก็มีแนวโน้มที่จะลดลงด้วย ดังนั้นนักลงทุนจึงต้องคอยหมั่นติดตามข่าวสารเพื่อให้ความรู้ความเข้าใจในเรื่องการลงทุน ซึ่งนักลงทุนต้องอาศัยข้อมูลต่างๆ ในการประกอบการตัดสินใจลงทุน และให้เกิดความผิดพลาดน้อยที่สุด ในการประเมินราคา การกำหนดราคา และการเสนอราคาในการซื้อขายหลักทรัพย์นั้นๆ

การลงทุนของนักลงทุนรายย่อยจะกระทำการซื้อขายหลักทรัพย์ได้ในตลาดหลักทรัพย์แห่งประเทศไทย โดยมีหน่วยงานที่เชื่อมโยงระหว่างนักลงทุนกับผู้ที่ต้องการเงินทุนตามระบบเศรษฐกิจทุนนิยม คือ ตลาดการเงิน (Financial Market) ซึ่งทำหน้าที่เปลี่ยนเงินออมไปเป็นเงินลงทุนซึ่งอาจผ่านกลไกของการให้สินเชื่อ และออกหลักทรัพย์จำหน่าย ซึ่งตลาดการเงินแบ่งออกเป็น “ตลาดเงิน” (Money Market) หมายถึง ตลาดที่ระดมเงินทุนและการให้สินเชื่อในระยะสั้นอายุไม่เกิน 1 ปี รวมถึงการโอนเงิน การซื้อขายหลักทรัพย์ทางการเงินที่มีอายุการไถ่ถอนระยะสั้น เช่น ตั๋วแลกเงิน ตั๋วสัญญาใช้เงิน และตั๋วเงินคลัง เป็นต้น การระดมทุนจากแหล่งนี้จึงไม่เหมาะสมต่อธุรกิจขนาดใหญ่ที่ต้องใช้เงินทุนมาก และเป็นโครงการลงทุนที่ใช้เวลาในการลงทุนยาวนาน สำหรับตลาดการเงินอีกประเภทหนึ่งคือ “ตลาดทุน” (Capital Market) หมายถึง แหล่งระดมเงินทุนระยะยาว (เกิน 1 ปี) สำหรับหน่วยงานที่ต้องการเงินทุนระยะยาว

เพื่อนำไปใช้ในวัตถุประสงค์ต่างๆ เช่น การขยายธุรกิจของผู้ประกอบกิจการเอกชน หรือการลงทุนด้านสาธารณูปโภคของภาครัฐบาล เป็นต้น โดยผู้ที่ต้องการระดมเงินทุนจะออกตราสารทางการเงินหรือหลักทรัพย์ในตลาดทุน ซึ่งประกอบด้วย หุ้นสามัญ หุ้นบุริมสิทธิ หุ้นกู้ พันธบัตรรัฐบาล หน่วยลงทุนของกองทุนรวม ใบสำคัญแสดงสิทธิ ตราสารอนุพันธ์ เป็นต้น เพื่อระดมทุนจากการเสนอขายหลักทรัพย์ให้กับบุคคลภายนอกหรือประชาชนโดยทั่วไปใน “ตลาดแรก” (Primary Market) ซึ่งเมื่อบริษัทที่ออกหลักทรัพย์ให้ประชาชนทั่วไปได้รับเงินทุนแล้ว ก็จะนำหลักทรัพย์นั้นเข้าจดทะเบียนในตลาดหลักทรัพย์เพื่อให้นักลงทุนมีสภาพคล่องในการเปลี่ยนหลักทรัพย์ไปเงินสดได้เมื่อต้องการ โดยมีตลาดหลักทรัพย์เป็น “ตลาดรอง” (Secondary Market) ซึ่งจัดตั้งขึ้นเพื่อทำหน้าที่เป็นแหล่งกลางเสริมสภาพคล่องให้แก่หลักทรัพย์ที่ผ่านการจองซื้อในตลาดแรกให้สามารถซื้อขายเปลี่ยนมือความเป็นเจ้าของหลักทรัพย์ และช่วยสร้างความมั่นใจแก่ผู้ซื้อหลักทรัพย์ในตลาดแรกว่าจะสามารถขายหลักทรัพย์นั้นเพื่อเปลี่ยนกลับคืนเป็นเงินสดได้เมื่อต้องการ

ภาพที่ 1.1
แสดงตลาดการเงิน

ตลาดหลักทรัพย์แห่งประเทศไทย (The Stock Exchange of Thailand)¹ เป็นตลาดรองที่จัดตั้งขึ้นเพื่อทำหน้าที่กำกับดูแลการซื้อขายหลักทรัพย์จดทะเบียน การซื้อขายของบริษัทสมาชิก (Broker) และการเปิดเผยข้อมูลที่เป็นสาระสำคัญเกี่ยวกับการดำเนินงานของบริษัทจดทะเบียน ซึ่งตลาดหลักทรัพย์ฯ ไม่ได้ทำหน้าที่ซื้อขายหลักทรัพย์โดยตรง แต่จะควบคุมดูแลให้การซื้อขายหลักทรัพย์ดำเนินไปอย่างมีระเบียบ คล่องตัว โปร่งใส และยุติธรรม เพื่อสร้างความมั่นใจแก่นักลงทุนและส่งเสริมให้เกิดการระดมเงินออมจากประชาชนไปลงทุนในกิจการต่างๆ ที่เป็นประโยชน์ต่อการพัฒนาเศรษฐกิจโดยรวม โดยได้เริ่มเปิดทำการซื้อขายหลักทรัพย์ เมื่อวันที่ 30 เมษายน 2518 รัฐบาลสนับสนุนการลงทุนในตลาดทุนอย่างจริงจัง จึงทำให้ตลาดหลักทรัพย์ได้รับความสนใจจากผู้ประกอบการต่างๆ และประชาชนได้ให้ความสนใจต่อการลงทุนในธุรกิจหลักทรัพย์มากยิ่งขึ้น

องค์ประกอบของตลาดหลักทรัพย์มีส่วนที่เหมือนกับตลาดอื่นๆ คือ มีสินค้า มีผู้ซื้อ มีผู้ขาย และมีผู้ช่วยอำนวยความสะดวก ซึ่งเดิมนั้นตลาดอาจหมายถึงห้องค้าหลักทรัพย์ และระบบที่ทำให้ผู้ซื้อและผู้ขายเข้ามาตกลงทำการซื้อขายกัน แต่ในปัจจุบันการส่งคำสั่งเสนอซื้อ และเสนอขายหลักทรัพย์นั้นสามารถทำได้ผ่านระบบคอมพิวเตอร์และอินเทอร์เน็ตได้ ทั้งนี้ ตลาดหลักทรัพย์ นอกจากจะเป็นศูนย์กลางการซื้อขายหลักทรัพย์แล้ว ยังดำเนินงานและให้บริการด้านอื่นๆ อีกด้วย คือ ช่วยประสานองค์ประกอบต่างๆ เข้าด้วยกัน เพื่อให้สามารถดำเนินงานด้วยความถูกต้องและมีประสิทธิภาพ ทั้งนี้ องค์ประกอบที่สำคัญของตลาดหลักทรัพย์ ได้แก่

1. สินค้า หมายถึง หลักทรัพย์จดทะเบียน (Listed Securities) เป็นหลักทรัพย์ที่ออกโดยบริษัทจำกัดมหาชนที่ได้เข้าจดทะเบียนและทำการซื้อขายในตลาดหลักทรัพย์ฯ ซึ่งทั้งบริษัทจดทะเบียนผู้ออกหลักทรัพย์และหลักทรัพย์จดทะเบียน จะต้องมีความสัมพันธ์ตรงตามที่ได้ ตลาดหลักทรัพย์ได้กำหนดไว้ และเป็นไปตามข้อตกลงการจดทะเบียนหลักทรัพย์ (Listing Agreement)

2. ตัวแทนนายหน้าผู้ซื้อขาย หมายถึง บริษัทสมาชิก เป็นบริษัทหลักทรัพย์ที่ได้รับใบอนุญาตให้ประกอบธุรกิจนายหน้าค้าหลักทรัพย์ ซึ่งมีคุณสมบัติเหมาะสมและได้รับอนุมัติให้เข้าเป็นบริษัทสมาชิกของตลาดหลักทรัพย์ฯ หรือที่เรียกกันว่า “โบรกเกอร์” (Broker)

¹ตลาดหลักทรัพย์แห่งประเทศไทย, “แหล่งความรู้ผู้ลงทุน,”

3. ผู้ซื้อผู้ขาย หมายถึง นักลงทุน (Investor) แบ่งได้หลายประเภท เช่น นักลงทุนรายย่อย นักลงทุนสถาบัน และนักลงทุนต่างประเทศ หรืออาจแบ่งตามพฤติกรรมในแง่ระยะเวลา การถือครองหลักทรัพย์เป็นนักลงทุนระยะสั้น นักลงทุนระยะยาว และนักเก็งกำไร

การเตรียมความพร้อมที่จะลงทุนในหลักทรัพย์ นอกจากจะต้องรู้จักองค์ประกอบของ ตลาดหลักทรัพย์แล้ว สิ่งที่สำคัญที่สุดคือ การศึกษา การติดตามข้อมูลพื้นฐานที่เป็นประโยชน์ต่อการตัดสินใจลงทุนในหลักทรัพย์ มีทั้งข้อมูลที่ใช้วิเคราะห์แนวโน้มของตลาดหลักทรัพย์ในภาพรวม และข้อมูลการซื้อขายหลักทรัพย์รายบริษัท ข้อมูลเหล่านี้จะนำไปสู่ความเข้าใจในบทวิเคราะห์ของ ตลาดหลักทรัพย์และบทวิเคราะห์ราคาหลักทรัพย์ รวมถึงอัตราผลตอบแทนและภาวะความเสี่ยง จากการลงทุนในหลักทรัพย์

ข้อมูลภาพรวมของตลาดหลักทรัพย์ หมายถึง ข้อมูลพื้นฐานเกี่ยวกับภาวะโดยรวมของ ตลาดหลักทรัพย์ เป็นข้อมูลที่มักได้ยินและพบเห็นอยู่เป็นประจำในการรายงานสถานะ ตลาดหลักทรัพย์ ซึ่งได้แก่ ดัชนีราคาหลักทรัพย์ ปริมาณการซื้อขายหลักทรัพย์ และจำนวน หลักทรัพย์ที่มีราคาปิดสูงขึ้น ลดลง หรือเท่าเดิม เป็นต้น ข้อมูลที่นักลงทุนควรพิจารณา อีกประการหนึ่ง คือ ข้อมูลเกี่ยวกับหลักทรัพย์รายตัวเพื่อประกอบการตัดสินใจลงทุน โดยนักลงทุน จะทราบว่าหลักทรัพย์ตัวใดน่าลงทุนได้จาก ข้อมูลเกี่ยวกับหลักทรัพย์รายตัว ได้แก่ ราคาหลักทรัพย์ ปริมาณการซื้อขายหลักทรัพย์ และผลการดำเนินงานของบริษัท เป็นต้น

นอกจากการติดตามข้อมูลเกี่ยวกับแนวโน้มของตลาดหลักทรัพย์ในภาพรวมและข้อมูล การซื้อขายหลักทรัพย์รายบริษัทแล้ว ข้อมูลที่สำคัญอีกประการหนึ่ง คือ ข้อมูลปัจจัยพื้นฐาน ทางเศรษฐกิจ ซึ่งเป็นปัจจัยพื้นฐานหลักที่ส่งผลต่อราคาหลักทรัพย์ ปริมาณการซื้อขายหลักทรัพย์ ตลอดจนอัตราผลตอบแทนและความเสี่ยงจากการลงทุน คือ สภาพเศรษฐกิจ เครื่องชี้สถานะทาง เศรษฐกิจที่นักลงทุนควรให้ความสนใจติดตาม ได้แก่ อัตราดอกเบี้ย ราคาน้ำมัน อัตราเงินเฟ้อ ค่าเงินบาทหรืออัตราแลกเปลี่ยนระหว่างเงินบาทกับเงินตราต่างประเทศ อัตราการเติบโตของ เศรษฐกิจ และภาวะเศรษฐกิจต่างประเทศ

การเปิดรับข่าวสารเพื่อการวิเคราะห์การลงทุนในหลักทรัพย์โดยอาศัยปัจจัยต่าง ๆ ที่ได้กล่าวมาข้างต้น เป็น "การวิเคราะห์โดยใช้ปัจจัยพื้นฐาน" (Fundamental Analysis) ซึ่งผู้สนใจ สามารถติดตามข้อมูลเหล่านี้ได้จากช่องทางต่างๆ ทั้งที่เป็นสื่อมวลชน สื่ออิเล็กทรอนิกส์ สื่อบุคคล และสื่อเฉพาะกิจ ดังนี้

1. สื่อมวลชน

สื่อมวลชนมีหลากหลายสาขามีรายงานการซื้อ-ขายหลักทรัพย์เป็นประจำทุกวัน การรายงานข่าวความเคลื่อนไหวการซื้อขายหลักทรัพย์ และข่าวที่บริษัทจดทะเบียนแจ้งตลาดหลักทรัพย์ ได้แก่ การรายงานข่าวจากสถานีโทรทัศน์ ข่าวธุรกิจหนังสือพิมพ์รายวัน วิทยุ และนิตยสาร ซึ่งจะเป็นนิตยสารเฉพาะทางเกี่ยวกับการเงิน โดยมีรายละเอียด ดังนี้

1.1 รายการโทรทัศน์² ที่เผยแพร่ข้อมูลต่างๆ จากตลาดหลักทรัพย์ ได้แก่ การรายงานข่าวและรายการต่างๆ ทางสถานีโทรทัศน์ Money Channel, รายงานความเคลื่อนไหวราคาซื้อขายหลักทรัพย์ (ตัววิ่งราคาหลักทรัพย์) ทางสถานีโทรทัศน์ต่าง ๆ ทุกวันจันทร์-ศุกร์ เวลา 9.50-12.30 น. และ TTV 14.30-17.00 น., รายการ "พิชิตธุรกิจ" ทางสถานี TITV ทุกวันจันทร์-ศุกร์ เวลา 9.30-10.00 น., ข่าวเพียงวัน ช่วง "สรุปตลาดครึ่งวัน/ปิดตลาดช่วงเย็น" ทางช่อง TITV ทุกวันจันทร์-ศุกร์ เวลา 12.45-12.50 น. และ 17.00-17.05 น., รายการ "ชั่วโมงธุรกิจ" ทางสถานี TTV ทุกวันจันทร์-ศุกร์ เวลา 10.00-11.00 น. และ 15.30-16.30 น., รายการ "เกาะกระแสหุ้น" ทางช่อง UBC 7 ทุกวันจันทร์-ศุกร์ เวลา 10.00-10.30 น. และ 16.30-17.00 น., รายการ "ก้าวทันตลาดทุน" ทางช่อง 9 อสมท. ทุกวันจันทร์-ศุกร์ เวลา 10.00-10.30 น., รายการสารคดี "รู้ทันการลงทุน" ทางช่อง UBC 7 ทุกวันจันทร์-ศุกร์ เวลา 14.45 น. และ 16.50 น. และ รายการ "SET in the City" ทางช่อง UBC 7 ทุกวันจันทร์-ศุกร์ เวลา 20.05 -20.35 น.

1.2 หนังสือพิมพ์ ประกอบด้วยหนังสือพิมพ์รายวันในคอลัมน์ธุรกิจ และหนังสือพิมพ์ที่รายงานข่าวเกี่ยวกับหุ้นโดยตรง จะมีการรายงานข่าวเกี่ยวกับการลงทุนในหลักทรัพย์เป็นประจำ รวมถึงสถานะเศรษฐกิจอัตราดอกเบี้ย ราคาน้ำมัน อัตราเงินเฟ้อ ค่าเงินบาท หรืออัตราแลกเปลี่ยนระหว่างเงินบาทกับเงินตราต่างประเทศ อัตราการเติบโตของเศรษฐกิจ และภาวะเศรษฐกิจต่างประเทศ ให้นักลงทุนได้ติดตามข่าวสารอย่างใกล้ชิด

1.3 รายการวิทยุ³ ที่เผยแพร่ข้อมูลต่างๆ จากตลาดหลักทรัพย์ ได้แก่ การรายงานความเคลื่อนไหวเกี่ยวกับตลาดทุนและเศรษฐกิจหลังข่าวต้นชั่วโมง ทางสถานีวิทยุ FM.101 MHz. ทุกวันจันทร์-ศุกร์ เวลา 8.05 - 21.05 น., รายการ "Smart Money" ทางสถานีวิทยุ FM.101 MHz ทุกวันจันทร์-ศุกร์ เวลา 15.00 - 16.00 น., รายการ "Smart Money" สารคดีสั้น 2 นาที เกี่ยวกับการบริหารเงินส่วนบุคคล หุ้น และ Corporate Governance

²เรื่องเดียวกัน.

³เรื่องเดียวกัน.

ทางสถานีวิทยุ FM.101 MHz ทุกวันจันทร์-ศุกร์ ในเวลา 10.30 น., เวลา 13.30 น., เวลา 16.30 น. และเวลา 21.30 น.

1.4 นิตยสาร ได้แก่ นิตยสารเฉพาะทางที่มีการรายงานข่าวความเคลื่อนไหวของสถานะเศรษฐกิจทั้งในและต่างประเทศ ภาพการลงทุนต่างๆ รวมถึงมีการสัมภาษณ์เจาะลึกเกี่ยวกับข่าวหรือเหตุการณ์ที่ประเด็นอยู่ในขณะนั้น

2. สื่ออิเล็กทรอนิกส์

สื่ออิเล็กทรอนิกส์ ได้แก่ การส่งข่าวสารเกี่ยวกับการเงินการลงทุนผ่านช่องทางอินเทอร์เน็ต, โทรสาร (Fax), ข้อความสั้นผ่านทางโทรศัพท์มือถือ (SMS) และกระดานไฟฟ้า แสดงราคาหลักทรัพย์ต่างๆ ตามห้องค้าหลักทรัพย์ (Electronic Board) โดยมีรายละเอียด ดังนี้

2.1 อินเทอร์เน็ต ประกอบด้วย เว็บไซต์ของตลาดหลักทรัพย์, เว็บไซต์ของบริษัทหลักทรัพย์ต่างๆ และเว็บไซต์ของบริษัทผู้ให้บริการข้อมูลเกี่ยวกับการลงทุนในหลักทรัพย์ ซึ่งผู้ที่สนใจจะใช้บริการเหล่านี้จะต้องบอกรับเป็นสมาชิก โดยเว็บไซต์เหล่านี้จะให้บริการข้อมูลเพื่อประกอบการตัดสินใจการลงทุน แก่นักลงทุนในหลากหลายรูปแบบ ทั้งข้อมูลที่เกี่ยวข้องกับการซื้อขายหลักทรัพย์ คำแนะนำและงานวิจัยของนักวิเคราะห์ โดยเว็บไซต์ที่ตลาดหลักทรัพย์เป็นผู้ดูแล ได้แก่ เว็บไซต์ www.set.or.th ของตลาดหลักทรัพย์แห่งประเทศไทย บริษัทจดทะเบียนโบรกเกอร์ ราคาซื้อขายหลักทรัพย์ อบรมสัมมนา และความรู้ครบครันเกี่ยวกับตลาดทุนไทย, เว็บไซต์ www.settrade.com เป็นแหล่งรวมข้อมูลด้านการเงินการลงทุน การซื้อขายหลักทรัพย์ผ่านอินเทอร์เน็ต ราคาหลักทรัพย์เรียลไทม์ กราฟแสดงความเคลื่อนไหว พร้อมบทวิเคราะห์จากบริษัทหลักทรัพย์, เว็บไซต์ www.tsi-thailand.org ของสถาบันพัฒนาบุคลากรธุรกิจหลักทรัพย์ โครงการอบรมการทดสอบและข้อมูลเกี่ยวกับการให้ใบอนุญาตในการซื้อขายหลักทรัพย์ต่างๆ แก่บุคลากรในแวดวงธุรกิจหลักทรัพย์, เว็บไซต์ www.tfex.co.th ให้ข้อมูลเกี่ยวกับตราสารอนุพันธ์และตลาดอนุพันธ์, เว็บไซต์ www.mai.or.th ของ ตลาดหลักทรัพย์เอ็ม เอ ไอ (Market for Alternative Investment: mai) ให้ข้อมูลบริษัทจดทะเบียน ข่าวสาร และราคาซื้อขายหลักทรัพย์ในตลาด MAI รวมทั้งกฎเกณฑ์ที่เกี่ยวข้อง เป็นต้น

2.2 โทรสาร (Fax) หน่วยงานที่ให้บริการข้อมูลเกี่ยวกับการลงทุนทางโทรสารแก่นักลงทุนนี้ ได้แก่ บริษัทหลักทรัพย์ต่างๆ และบริษัทขายข้อมูลรับอนุญาต

2.3 ข้อความสั้นผ่านทางโทรศัพท์มือถือ (SMS) หน่วยงานที่ให้บริการข้อมูลเกี่ยวกับการลงทุนทางข้อความสั้นผ่านทางโทรศัพท์มือถือ (SMS) แก่นักลงทุนนี้ ได้แก่ บริษัทหลักทรัพย์ต่างๆ และบริษัทขายข้อมูลรับอนุญาต

2.4 กระดานไฟฟ้าแสดงราคาหลักทรัพย์ต่างๆ ตามห้องค้าหลักทรัพย์ (Electronic Board) นักลงทุนสามารถติดตามความเคลื่อนไหวของราคาหลักทรัพย์ต่างๆ จากกระดานไฟฟ้าแสดงราคาหลักทรัพย์ต่างๆ ตามห้องค้าหลักทรัพย์ (Electronic Board) ได้ที่ห้องค้าของบริษัทหลักทรัพย์ที่ตนเองได้เป็นสมาชิกผู้ให้บริการซื้อขายหลักทรัพย์ ซึ่งนักลงทุนจะต้องเดินทางมาที่บริษัทหลักทรัพย์หรือห้องค้านั้นเอง

3. สื่อบุคคล

สื่อบุคคล ได้แก่ เจ้าหน้าที่จากบริษัทหลักทรัพย์ในการทำหน้าที่ให้ข้อมูลเกี่ยวกับการลงทุนในหลักทรัพย์, การทำหน้าที่รับ-ส่งคำสั่งซื้อขายหลักทรัพย์ต่างๆ ของนักลงทุน และในสื่อบุคคลนี้นักลงทุนอาจได้รับข่าวสารเกี่ยวกับการลงทุนในหลักทรัพย์ จากเพื่อนนักลงทุน หรือ พ่อแม่ ญาติพี่น้อง ถึงความเคลื่อนไหวของหลักทรัพย์ต่างๆ อีกด้วย

4. สื่อเฉพาะกิจ

สื่อเฉพาะกิจ ได้แก่ เอกสาร วารสาร บทวิเคราะห์ โดยบริษัทหลักทรัพย์ต่างๆ อาจจัดทำเป็นรายเดือนให้บริการแก่ลูกค้าผู้เป็นสมาชิกของบริษัทโดยไม่มีค่าใช้จ่าย หรือนักลงทุนสามารถรับข้อมูลความเคลื่อนไหวจากวารสารของตลาดหลักทรัพย์ โดยจะมีค่าใช้จ่ายในการเป็นสมาชิกตลาดหลักทรัพย์และบริษัทหลักทรัพย์อาจมีการจัดงานสัมมนารายงานถึงสถานะโดยรวมของเศรษฐกิจ และวิเคราะห์หลักทรัพย์รายตัวตามหมวดธุรกิจต่างๆ

การให้ข้อมูลข่าวสารต่อลูกค้าผู้ให้บริการซื้อขายหลักทรัพย์กับบริษัทหลักทรัพย์สินเอเซีย จำกัด และผู้สนใจข่าวสารเกี่ยวกับการลงทุนในหลักทรัพย์ต่างๆ นวลจันทร์ กุลโชติวงศ์⁴ ได้กล่าวว่า สถานการณ์ปัจจุบันของธุรกิจหลักทรัพย์ของไทยอยู่ระหว่างช่วงการปรับตัว เนื่องจากสำนักงานคณะกรรมการกำกับหลักทรัพย์และตลาดหลักทรัพย์แห่งประเทศไทย (ก.ล.ต.) และตลาดหลักทรัพย์แห่งประเทศไทย (ตลท.) ได้ประกาศนโยบายการเปิดเสรีค่าธรรมเนียมของธุรกิจหลักทรัพย์ในอีก 5 ปีข้างหน้า โดยทยอยปรับค่าธรรมเนียมเป็นระยะ 3 ปี (1 มกราคม 2550 ถึง 31 ธันวาคม 2554) ปรับค่าธรรมเนียมเป็นแบบขั้นบันได (Sliding Scale) คือ ตั้งแต่ $\geq 0.25\%$ จนถึงต่อรองเสรี ในต้นปี 2555 จากสถานการณ์ดังกล่าว บริษัทหลักทรัพย์ส่วนใหญ่จึงมีการควบคุมค่าใช้จ่ายอย่างระมัดระวัง อีกทั้งเป็นที่ตระหนักกันดีว่าการตัดสินใจเลือกลงทุนในหลักทรัพย์ นั้นยังขึ้นอยู่กับปัจจัยหลักต่างๆ เช่น ความน่าสนใจของหลักทรัพย์ หมายถึง ราคาของ

⁴สัมภาษณ์ นวลจันทร์ กุลโชติวงศ์, ผู้อำนวยการ ฝ่าย Communication บริษัทหลักทรัพย์ สินเอเซีย จำกัด, 20 เมษายน 2550.

หลักทรัพย์นั้น, อัตราการเจริญเติบโตของกำไรสุทธิ และแผนการดำเนินธุรกิจในอนาคต, สถานการณ์เศรษฐกิจและการเมือง, สภาพการณ์ของการลงทุนโดยรวมและอื่นๆ อีก ซึ่งนักลงทุนจะได้รับข้อมูลเหล่านี้จากหลากหลายแหล่งข่าวเพื่อนำมาวิเคราะห์ก่อนการลงทุน ซึ่งการโฆษณาประชาสัมพันธ์แต่เพียงอย่างเดียวนั้นไม่สามารถกระตุ้นให้เกิดการลงทุนได้ หากแต่จะช่วยประชาสัมพันธ์ชื่อเสียงขององค์กรให้เป็นที่รู้จักเท่านั้น สื่อบุคคลจึงเป็นปัจจัยผลักดันสำคัญในธุรกิจหลักทรัพย์

ประเภทของสื่อที่ทางบริษัทหลักทรัพย์ สินเอเซีย จำกัด เลือกใช้สื่อสารกับกลุ่มเป้าหมายแตกต่างกันไปตามลักษณะเฉพาะของวัตถุประสงค์ที่ต้องการจะสื่อ ซึ่งคล้ายกับสินค้าและบริการประเภทอื่นๆ กล่าวคือ สื่อมวลชน อันได้แก่ ข่าวประชาสัมพันธ์, โทรทัศน์, วิทยุ, หนังสือพิมพ์, นิตยสาร ซึ่งมุ่งเน้นการสร้างภาพพจน์อันดีขององค์กร อีกทั้งเป็นการสร้างการรับรู้ (Awareness) ของชื่อเสียงของบริษัท สื่อต่อมา คือ สื่ออิเล็กทรอนิกส์ เช่น เว็บไซต์ของบริษัทเอง, เว็บไซต์ของธุรกิจหลักทรัพย์อื่นๆ, เว็บไซต์ทางการเงินต่างๆ และจดหมายอิเล็กทรอนิกส์ (e-mail) ซึ่งสื่อประเภทนี้จัดเป็นช่องทางเสริมเพื่อสื่อสารกับนักลงทุนทางอิเล็กทรอนิกส์ โดยเนื้อหาสาระที่สื่อสารออกไปจะเป็นชุดเดียวกันกับลูกค้าที่ส่งคำสั่งซื้อขายผ่านทางเจ้าหน้าที่การตลาด สำหรับสื่อบุคคล ได้แก่ ตัวบุคลากรในธุรกิจหลักทรัพย์เอง หมายรวมถึงเจ้าหน้าที่การตลาด (Marketing Officer) ซึ่งมีหน้าที่ในการติดต่อกับนักลงทุนโดยตรง ในการรับ-ส่งคำสั่งซื้อ-ขายหลักทรัพย์ต่างๆ จากลูกค้าผู้ให้บริการ และนักวิเคราะห์หลักทรัพย์ผู้ถึงแม้ไม่ได้มีหน้าที่ติดต่อกับลูกค้าโดยตรงด้วยตนเอง แต่ในการให้คำแนะนำและให้ความเห็นในหลักทรัพย์ใดๆ ต้องมีความระมัดระวัง ทั้งนี้เพราะทางการต้องการที่จะปกป้องนักลงทุนซึ่งเป็นประชาชนทั่วไปจากความเสี่ยงในการลงทุนจึงได้มีข้อกำหนดว่านักวิเคราะห์ต้องมีใบอนุญาตในการพูดให้ความเห็นออกสื่อได้ สื่อในลักษณะนี้จึงมุ่งเน้นการสร้างความน่าเชื่อถือ, ความชำนาญและศักยภาพในตัวบุคคลเป็นสำคัญ หากคำแนะนำการลงทุนและจังหวะในการเข้าซื้อขายหลักทรัพย์ที่ได้มีการสื่อสารออกไปมีความแม่นยำก็จะช่วยสร้างความน่าเชื่อถือแก่นักลงทุนเป็นอย่างมาก และสื่อเฉพาะกิจ ได้แก่ เอกสาร วารสาร บทวิเคราะห์หลักทรัพย์รายเดือน (เมนูหุ้น) และการจัดกิจกรรมสัมมนาเกี่ยวกับสถานะการลงทุน, การจัดอบรมหลักการวิเคราะห์หลักทรัพย์, การจัดอบรมการซื้อขายผ่านทางอินเทอร์เน็ต เป็นต้น นักลงทุนในตลาดหลักทรัพย์ไทยมีทางเลือกที่หลากหลายดังกล่าวข้างต้น ซึ่งส่วนใหญ่จะไม่มีค่าใช้จ่ายใดๆ ทั้งสิ้น การพิจารณาเลือกรับสื่อใดๆ ขึ้นอยู่กับพฤติกรรมการเปิดรับสื่อของนักลงทุนเป็นสำคัญ

ทางบริษัทหลักทรัพย์ สินเอเชีย จำกัด ได้เลือกใช้สื่อทุกประเภท โดยให้น้ำหนักกับสื่อที่มีเนื้อหาเกี่ยวข้องกับการลงทุนในหลักทรัพย์โดยเฉพาะและมีความเป็นไปได้ที่จะได้บัญชีลูกค้าใหม่เพิ่มขึ้น อีกทั้งมีต้นทุนเฉลี่ยของการได้บัญชีใหม่ (Acquisition Cost) ตามที่บริษัทได้กำหนด

สำหรับการสื่อสารกับกลุ่มลูกค้าปัจจุบัน บริษัทหลักทรัพย์ สินเอเชีย จำกัด ยังได้ให้ประโยชน์จากเอกสารทุกชนิดที่จัดส่งถึงลูกค้าอยู่เป็นประจำ เช่น ใบยืนยันการซื้อขาย, ใบชำระราคาหลักทรัพย์, รายงานยอดหลักทรัพย์คงเหลือในบัญชี เพื่อส่งข้อมูลข่าวสารเกี่ยวกับการลงทุน, เกี่ยวกับบริษัท หรือเกี่ยวกับการเปลี่ยนแปลงกฎเกณฑ์ต่างๆ อยู่อย่างสม่ำเสมอ

ปัจจุบันแหล่งเผยแพร่ข้อมูลข่าวสารเกี่ยวกับการลงทุนในตลาดหลักทรัพย์แห่งประเทศไทย มีช่องทางการสื่อสารมากมาย ทั้งจากสื่อมวลชน สื่ออิเล็กทรอนิกส์ สื่อบุคคล และสื่อเฉพาะกิจ ดังนั้นผู้ศึกษาจึงสนใจที่จะศึกษาให้ทราบว่า นักลงทุนรายย่อยผู้ใช้บริการของ บริษัทหลักทรัพย์ สินเอเชีย จำกัด มีพฤติกรรมการเปิดรับข้อมูลข่าวสารที่เกี่ยวข้องกับการลงทุนในตลาดหลักทรัพย์ ผ่านสื่อช่องทางใดบ้าง และสาเหตุในการเปิดรับสื่อเหล่านั้นๆ เป็นอย่างไร และเพื่อเป็นประโยชน์ต่อการกำหนดช่องทางการสื่อสารได้อย่างเหมาะสมต่อความต้องการของนักลงทุนรายย่อยมากยิ่งขึ้น

ปัญหานำการศึกษา

1. ลักษณะทางประชากรศาสตร์ของนักลงทุนรายย่อยของบริษัทหลักทรัพย์ สินเอเชีย จำกัด เป็นอย่างไร
2. นักลงทุนรายย่อยนักลงทุนรายย่อยของบริษัทหลักทรัพย์ สินเอเชีย จำกัด มีพฤติกรรมการเปิดรับสื่อด้านการลงทุนในหลักทรัพย์อย่างไร
3. ลักษณะทางประชากรศาสตร์ของนักลงทุนรายย่อยนักลงทุนรายย่อยของบริษัทหลักทรัพย์ สินเอเชีย จำกัด มีความสัมพันธ์กับพฤติกรรมการการเปิดรับสื่อของนักลงทุนหรือไม่

วัตถุประสงค์ของการศึกษา

1. เพื่อศึกษาลักษณะทางประชากรศาสตร์ของนักลงทุนรายย่อยผู้ให้บริการของบริษัทหลักทรัพย์ สินเอเซีย จำกัด
2. เพื่อศึกษาถึงพฤติกรรมการเปิดรับสื่อของนักลงทุนรายย่อยผู้ให้บริการของบริษัทหลักทรัพย์ สินเอเซีย จำกัด
3. เพื่อศึกษาถึงความสัมพันธ์ระหว่างลักษณะทางประชากรศาสตร์กับพฤติกรรมการเปิดรับสื่อเกี่ยวกับนักลงทุนรายย่อยผู้ให้บริการของบริษัทหลักทรัพย์ สินเอเซีย จำกัด

สมมติฐานการศึกษา

ลักษณะทางประชากรศาสตร์ของนักลงทุนรายย่อย บริษัทหลักทรัพย์ สินเอเซีย จำกัด มีความสัมพันธ์กับพฤติกรรมการเปิดรับสื่อของนักลงทุน

ขอบเขตการศึกษา

การศึกษาเรื่อง "การศึกษากฎพฤติกรรมการเปิดรับสื่อของนักลงทุนรายย่อย บริษัทหลักทรัพย์ สินเอเซีย จำกัด" นี้ มุ่งเน้นศึกษาเกี่ยวกับพฤติกรรมการเปิดรับสื่อของนักลงทุนรายย่อยผู้ให้บริการของบริษัทหลักทรัพย์ สินเอเซีย จำกัด โดยเป็นการวิจัยเชิงปริมาณ (Quantitative Research) ได้ใช้กรณีตัวอย่าง จาก บริษัทหลักทรัพย์ สินเอเซีย จำกัด จำนวน 283 ท่าน โดยมุ่งศึกษาเฉพาะนักลงทุนรายย่อยในเขตกรุงเทพมหานครและปริมณฑล ในช่วงระหว่าง เดือนกุมภาพันธ์ ถึง เมษายน พ.ศ. 2550

นิยามศัพท์ที่เกี่ยวข้อง

พฤติกรรมการเปิดรับสื่อ หมายถึง ความถี่ จำนวนครั้งในการเปิดรับข้อมูลข่าวสารเกี่ยวกับการลงทุนในตลาดหลักทรัพย์แห่งประเทศไทยจากสื่อต่างๆ และรายละเอียดชื่อของรายการสื่อที่นักลงทุนเปิดรับข่าวสาร และเหตุผลในการเปิดรับสื่อต่างๆ ซึ่งในที่นี้ได้แก่ สื่อมวลชน สื่ออิเล็กทรอนิกส์ สื่อบุคคล และสื่อเฉพาะกิจ

สื่อมวลชน หมายถึง สื่อโทรทัศน์ สื่อหนังสือพิมพ์ สื่อวิทยุ และสื่อนิตยสาร

สื่ออิเล็กทรอนิกส์ หมายถึง สื่ออินเทอร์เน็ต สื่อกระดานไฟฟ้าแสดงราคาหลักทรัพย์ใน ห้องค้าหลักทรัพย์(Electronic Board) สื่อข้อความสั้นจากโทรศัพท์มือถือ(SMS) และโทรสาร (Fax)

สื่อบุคคล หมายถึง เจ้าหน้าที่โบรกเกอร์ เพื่อนักลงทุน พ่อแม่ ญาติพี่น้อง

สื่อเฉพาะกิจ หมายถึง การจัด งานสัมมนา เอกสาร สิ่งพิมพ์ต่างๆ ที่จัดทำขึ้นเพื่อเสนอ ข่าวสาร บทความ บทความวิเคราะห์เกี่ยวกับหลักทรัพย์

นักลงทุนรายย่อยในตลาดหลักทรัพย์ หรือ Retail Investor หมายถึง นักลงทุน รายบุคคลที่ทำการซื้อหรือขายหลักทรัพย์ด้วยตนเอง โดยหวังผลตอบแทนในรูปของกำไรจากการ ซื้อขาย (นักลงทุนระยะสั้น) หรือดอกเบี้ย และ เงินปันผล (นักลงทุนระยะยาว) ซึ่งในการศึกษาครั้งนี้เป็นนักลงทุนรายย่อยผู้ให้บริการซื้อขายหลักทรัพย์กับบริษัทหลักทรัพย์ สิ้นเอเชีย จำกัด

ลักษณะทางประชากรศาสตร์ หมายถึง เพศ อายุ อาชีพ การศึกษา รายได้ และ สถานภาพสมรส ของนักลงทุนรายย่อยผู้ให้บริการซื้อขายหลักทรัพย์กับบริษัทหลักทรัพย์ สิ้นเอเชีย จำกัด

ประโยชน์ที่คาดว่าจะได้รับ

1. ทราบถึงพฤติกรรมการเปิดรับข้อมูลสื่อของนักลงทุนรายย่อยของบริษัทหลักทรัพย์ สิ้นเอเชีย จำกัด
2. ทราบถึงความสัมพันธ์ระหว่างลักษณะทางประชากรศาสตร์กับพฤติกรรมการ เปิดรับสื่อเกี่ยวกับการลงทุนในตลาดหลักทรัพย์แห่งประเทศไทยของนักลงทุนรายย่อยของบริษัท หลักทรัพย์ สิ้นเอเชีย จำกัด
3. ข้อมูลที่ได้จากการศึกษา สามารถนำไปประกอบการกำหนดรูปแบบของข้อมูล ข่าวสารและช่องทางการสื่อสารได้อย่างเหมาะสม สอดคล้องต่อความต้องการของนักลงทุน รายย่อยมากยิ่งขึ้น
4. ผลจากการศึกษานี้อาจนำไปประยุกต์ใช้กับงานศึกษาอื่น หรือ สินค้าและบริการอื่นๆ ที่เกี่ยวข้องกันได้

ภาพที่ 1.2

แสดงกรอบแนวคิดในการศึกษา (Conceptual Framework)

